

כ"ד אלול, תש"פ

13 ספטמבר 2020

לכבוד

ועדת המשנה למאבק בסחר בנשים ובזנות

מסמך רקע לדיון ביום 16.9.2020 בנושא "מעמדן של נשים קורבנות סחר, בדגש על סיפורן של 27 נשים שנחטפו מאתיופיה והוכרו כקורבנות סחר למטרות שירותי מין"

ביום 3.6.20 פנה המוקד לפליטים ולמהגרים לשר הפנים בבקשה להעניק, כמחווה הומניטרית ולפנים משורת הדין, אשרת שהייה בישראל ל-27 נשים צעירות יוצאות אתיופיה, אשר בעודן קטינות נחטפו והובאו לישראל בניגוד לרצונן, על ידי סוחרי אדם אכזריים שהתעללו בהן נוראות, וצילקו את גופן ונפשן באופן בלתי הפיך. אירועים קשים אלו אף הובילו להכרתן הרשמית כקורבנות סחר בבני אדם על ידי משטרת ישראל.

סיפורן של נשים אלו הובא בכתבתה של שירלי ברקוביץ, "[בורחות מבשורה](#)", ששודרה בחדשות כאן 11 ביום 5.9.20, וזכתה להד תקשורתי יוצא דופן. כך, בין היתר, פנו מעל 4,000 בני אדם במיילים לשר הפנים ולמנכ"ל משרד הפנים, בבקשה להעניק מעמד לנשים אלו.

כפי שעלה בכתבה ובפניית המוקד, מדובר במקרה חריג ויוצא דופן בנסיבותיו, ובקבוצה שלה מאפיינים ייחודיים המבדילים אותה מכל קבוצה אחרת שהגיעה לישראל, ועל כן הענקת מעמד הומניטרי תהווה מחווה אנושית של הושטת סעד לקבוצת נשים צעירות שעברו זוועות קשות, הצליחו נגד כל הסיכויים לשקם את חייהן, וזקוקות נואשות לעזרה והגנה על מנת לבנות לעצמן עתיד יציב.

רקע

בראשית שנת 2012 נכנסה לישראל קבוצה של כמה עשרות קטינות שמוצאן מאתיופיה, אשר חצו את הגבול במצב פיזי ונפשי קשה ביותר - נערות שנחטפו מאתיופיה לסודן ומשם למצרים על ידי סוחרי אדם והוחזקו חודשים ארוכים כשבויים במחנות בסיני, שם עונו, הורעבו, הועבדו בפרך ונאנסו מדי יום וזאת על מנת ללחוץ על בני משפחותיהן לשלם עבורן כופר נפש ולשחררן ממחנות עינויים אלה לגבול ישראל.

בחודשים שלאחר הגעתן לישראל, בעודן במשמורת, ועם התבררות מימדי הזוועה שעברו, הוכרו חלק מאותן נשים כקורבנות סחר בבני אדם על ידי משטרת ישראל ושחררו לפנימיות או למקלט היעודי לקורבנות סחר בבני אדם. בקשת המוקד הוגשה בשם 27 מבין נשות הקבוצה שכן מדובר בקבוצת חברות ששהו במקלטבמשך שנה, זכו לטיפול נפשי, גופני וסוציאלי, והחלו לשקם את חייהן יחדיו. אלא שתוצאות ההתעללות הקשה שעברו

המשיכו ללוות אותן גם בצאתן מהמקלטים, ואלה מקשות עליהן עד מאוד לחזור לשגרת חיים יציבה.

כיום רוב חברות הקבוצה ממשיכות להיות מטופלות במרכז היום לשורדי סחר בבני אדם המנוהל על ידי ארגון מסיל"ה. למרות הקשיים האובייקטיביים איתן מתמודדות כל חברות הקבוצה, הן מצליחות לשרוד בישראל, בעזרת הארגונים המעניקים להם סיוע, ובראשם מרכז היום לשורדי סחר בבני אדם. הקשר הקרוב שבין חברות הקבוצה לבין עצמן הוא כלי מרכזי המחזק את נפשו הפצועה ומאפשר להן לשרוד על אף כל שעברו. רוב חברות הקבוצה עובדות לפרנסתן (חלקן עדיין נאלצות להחזיר עד היום את סכומי הכופר הגבוהים ששולמו עבור פדיון ממחנות העינויים).

לאור הסטיגמה החברתית הקשה הקיימת בחברה האתיופית כלפי קורבנות אלימות מינית, לו יוחזרו לאתיופיה, נשים אלו צפויות לסבול מנידוי חברתי חמור, לדחיקה לעוני ולשולי החברה, ובסבירות גבוהה ביותר להיות חשופות לפגיעה חוזרת ולהפיכתן שוב לקורבנות סחר בבני אדם ולקורבנות אלימות מינית, תוך הורדתם לטמיון של כל הליכי השיקום אותם עברו עד היום.

אשר על כן, פנה המוקד לפליטים ולמהגרים בבקשה חריגה אל שר הפנים, במטרה למצוא פתרון אנושי, לפנים משורת הדין, לנשים אלו. לשר הפנים עומדים הסמכות ושיקול הדעת להעניק מעמד הומניטרי חריג זה לכלל נשות הקבוצה יחד, כפי שנעשה מספר פעמים גם בעבר במקרים חריגים. לאור העובדה כי הקשר בין הנשים מהווה רכיב מרכזי בשיקומן, וכן מהווה רכיב משמעותי בסיפור חייהן, בחינה קבוצתית חריגה זו ראויה והכרחית במקרה זה. נציין, כי המוקד הבהיר שלא ראוי במקרה זה לבחון את בקשותיהן באופן פרטני ונפרד, שכן בחינה כזו לא תוכל להציג את התמונה המלאה באופן ראוי ומלא ואינה תואמת את המציאות.

בברכה,

ד"ר אביחיל עוז

מנכ"לית המוקד לפליטים ולמהגרים